

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 5PP/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013341
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Maniačková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123013341.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Katarínou Maniačkovou, vo veci žiadosti občianskeho združenia Y., o.z. o podmiennečné prepustenie ods. E. P., nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.12.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1, ods. 2, § 67 ods. 1 Tr. zák. sa návrh občianskeho združenia Y., o.z., U. XX/XX, XXX XX F., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného: E. P., nar. X.X.XXXX v O. K., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/66/2020 zo dňa 13.5.2021
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 14.11.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť občianskeho združenia Y., o.z. o podmiennečné prepustenie odsúdeného E. P. nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t.č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom O rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/66/2020 zo dňa 13.5.2021. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať 03.06.2025. Lehota podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona uplynula dňa 03.06.2023.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s hodnotením riaditeľa ÚVTOS, lustráciou ZVJS, skráteným výpisom klienta, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/66/2020 zo dňa 13.5.2021, výpisom z verejnej časti registra mimovládnych neziskových organizácií, stanovami občianskeho združenia, uznesením občianskeho združenia Y. zo dňa 05.09.2023, doplnením zo dňa 08.12.2023, vyjadrením zo dňa 08.12.2023, s vyhlásením zo dňa 08.12.2023 s aktuálnym odpisom registra trestov.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 01.12.2023 súd zistil, že odsúdený bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia Hrnčiarovce nad Parnou dňa 01.03.2022. V predchádzajúcom období sa odsúdený nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Nitra, kde jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni vo vzťahu k plneniu si povinností, vo vzťahu k nadriadeným a takisto aj vo vzťahu k dodržiavaniu právnych noriem. V ÚVTOS Banská Bystrica nebolo spočiatku správanie odsúdeného na požadovanej úrovni - dopustil sa fyzického konfliktu s odsúdeným a prechovával nepovolený predmet. Správanie sa však postupne stabilizovalo a bolo na požadovanej úrovni. Správanie odsúdeného počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou nebolo spočiatku na požadovanej úrovni, Odsúdený sa dopustil viacerých porušení interných predpisov (neporiadok vo veciach, nedodržanie zásad slušného správania). Vhodnou intervenciou personálu sa jeho správanie výrazne stabilizovalo a v súčasnosti je dlhodobo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, príkazy a pokyny príslušníkov ZVJS plní. Odsúdený bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený bol doposiaľ trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá vykázané. Odsúdený bol počas výkonu trestu pracovne zaradený na viacerých pracoviskách. Naposledy bol dňa 21.11.2023 zaradený na nestrážené pracovisko mimo ústav s voľným pohybom-

Častá Papiernička, kde pracuje doposiaľ. Jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Sociálny kontakt udržiava matkou, otcom, bratom a priateľkou formou korešpondencie, telefonicky, formou návštev a videonávštev. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. odsúdený deklaruje, že sa poučil a do budúcnosti chce viesť riadny život. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ Ústavu skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a z výkonu trestu ho odporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/66/2020 zo dňa 13.5.2021, súd zistil, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) k § 344 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona a zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený aj ochranný dohľad v trvaní 2 roky a trest prepadnutia vecí.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 8 záznamov, pričom sa jedná o rôznorodú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu, vo výkone trestu je druhýkrát a uvedomil si že takto žiť nechce. Uviedol, že má pracovné návyky a chce sa začleniť do spoločnosti, má priateľku ktorá ho čaká. V závere uviedol, že je zaradený na pracovisku s voľným pohybom a jeho pedagóg ho úplne odporučil na podmiennečné prepustenie, s čím však riaditeľ ústavu nesúhlasil.

Zástupca Občianskeho združenia Y., o.z. na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje aby ich návrhu bolo vyhovené, nakoľko sú splnené podmienky. Formálna podmienka je splnená. Prvá z dvoch materiálnych podmienok - je možné konštatovať, že správanie je možné korigovať intervenciou, tú preberie združenie v spojitosti s P.. Účel trestu nie je daný tak, že musí byť trest vykonaný celý. Judikatúra umožňuje podmiennečné prepustenie aj v prípade osôb ktoré už vo výkone trestu odňatia slobody boli, ako aj za tých okolností, že ods. mal v minulosti možnosť využiť dobrodenie zo strany zákona. Uviedol, že predmetom tohto konania, je posúdenie návrhu a záruky o.z. to znamená posúdiť, či ponúknutá záruka je postačujúca vzhľadom na osobu odsúdeného a charakter trestnej činnosti. Občianske združenie Y. možno využiť ako resocializačný nástroj. Dlhodobo pracuje s odsúdenými osobami a majú relatívne dobré výsledky. Ľudia s ktorými spolupracujú sa len v minimálnom rozsahu vracajú opäť do výkonu trestu. Podmiennečné prepustenie ako mimoriadny inštitút nemožno vyhodnotiť ako koniec trestu ale ako pokračovanie v resocializácii v neregulovanom prostredí. Súd rovnako aj prokuratúra v prípade PP má možnosť kontroly nad odsúdeným. Zástupca uviedol, že vhodnou kombináciou v maximálnej možnej lehote a s ďalšími obmedzeniami nemožno konštatovať že v prípade prepustenia ods. by došlo k zmareniu účelu trestu. Z uvedených dôvodov žiadal súd aby vyhovel žiadosti a zohľadnil i záruku ponúknutú občianskym združením.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nespĺnenia oboch materiálnych podmienok. Uviedol, že za štyri roky výkonu trestu dosiahol odsúdený len tri odmeny, vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke poukázal prokurátor na početnosť odsúdení, ako aj, že odsúdenému bola poskytnutá šanca, už bol vo výkone trestu, napriek tomu páchal trestnú činnosť pričom tieto boli kvalifikované ako zločiny alebo obzvlášť závažné zločiny.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. K formálnej podmienke:

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

K materiálnym podmienkam:

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že túto podmienku je možné vyhodnotiť nespĺnenú. Súd pritom vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie odsúdeného v ÚVV a ÚVTOS Nitra nebolo vždy na požadovanej úrovni vo vzťahu k plneniu si povinností, vo vzťahu k nadriadeným a takisto aj vo vzťahu k dodržiavaniu právnych noriem. V ÚVTOS Banská Bystrica nebolo spočiatku správanie odsúdeného na požadovanej úrovni- dopustil sa fyzického konfliktu s odsúdeným a prechovával nepovolený predmet. Správanie sa však postupne stabilizovalo a bolo na požadovanej úrovni. Správanie odsúdeného počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou nebolo spočiatku na požadovanej úrovni, Odsúdený sa dopustil viacerých porušení interných predpisov (neporiadok vo veciach, nedodržanie zásad slušného správania). Vhodnou intervenciou personálu sa jeho správanie výrazne stabilizovalo a v súčasnosti je dlhodobo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, príkazy a pokyny príslušníkov ZVJS plní. Odsúdený bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený bol doposiaľ trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá vykázané. Odsúdený bol počas výkonu trestu pracovne zaradený na viacerých pracoviskách. Naposledy bol dňa 21.11.2023 zaradený na nestrážené pracovisko mimo ústav s voľným pohybom- Častá Papiernička, kde pracuje doposiaľ. Jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Hoci riaditeľ ústavu odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť s dohľadom, súd napriek tomu považuje prvú materiálnu podmienku za nespĺnenú, z dôvodu, že odsúdený iba čiastočne spĺňa v zmysle hodnotenia riaditeľa ústavu podmienku na podmiennečné prepustenie. Na tomto mieste považuje súd za potrebné zdôrazniť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po splnení formálnej podmienky bez ohľadu na druhú materiálnu podmienku a to, či možno prognózovať, že odsúdený po tom, ako opustí brány väzenia bude viesť riadny život.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto nie je splnená. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky súd vychádzal z odpisu z registra trestov z ktorého vyplýva, že odsúdenému boli v minulosti uložené 3 podmiennečné tresty odňatia slobody, pričom v jednom prípade sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil, a preto mu bol trest premenený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Okrem toho bol odsúdený potrestaný dvakrát nepodmienečným trestom odňatia slobody a v jednom prípade došlo k upusteniu od uloženia ďalšieho trestu. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že odsúdený bol odsúdený za trestnú činnosť aj v zahraničí. Z uvedeného možno konštatovať, že uložené tresty neboli pre odsúdeného dostatočným poučením sa zo svojej trestnej minulosti ani motiváciou na zlepšenie svojho správania, nakoľko sa dopúšťal ďalšej trestnej činnosti závažného charakteru. V zmysle uvedeného súd nedisponuje dostatočnou zárukou, že odsúdený bude v prípade podmiennečného prepustenia viesť riadny a usporiadaný život v súlade so zákonom, a to aj s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z ktorého vyplýva počiatková neexistencia správania na požadovanej úrovni ani v jednom ústave na výkon trestu v ktorom bol doposiaľ umiestnený a menej priaznivá resocializačná prognóza. Súd má za to, že ak odsúdený nepreukázal dostatočné dodržiavanie

pravidiel a ústavného poriadku v jednotlivých ústavoch na výkon trestu, je pravdepodobné, že po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude mať problém správať sa v súlade s pravidlami upravenými zákonom. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nespĺnil všetky zákonom stanovené podmienky a u odsúdeného výkon trestu odňatia slobody doposiaľ plní len čiastočne svoj účel, žiadosť o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.